

FYZIKA 6. ROČ. (KOL.)

JEDNODUCHÉ STROJE

ODPOVĚDI NAPÍŠ DO SEŠITU!

1. V továrnách, na polích i v dopravě pomáhají lidem stroje. Práci jim neušetří, ale usnadní.

Všechny stroje se skládají z jednoduších součástí, které se nazývají jednoduché stroje.

Jsou to rozličné páky, kladky, kola a šrouby.

2. Jednoduché stroje jsou páka, kladka, kolo na hřídeli, nakloněná rovina a šroub.

Jednoduché stroje se používají samostatně nebo jako součásti složitějších strojů.

Jednoduché stroje usnadňují práci.

Kola na hřídeli jsou součástí téměř všech strojů. Užívají se k přenášení pohybu.

Na nakloněné rovině můžeme zvednout předmět menší silou, než když jej zvedáme kolmo vzhůru.

Šrouby se používají nejčastěji k upevňování součástí.

Lodní šroub a vrtule letadla jsou zvláštním druhem šroubu.

Páka

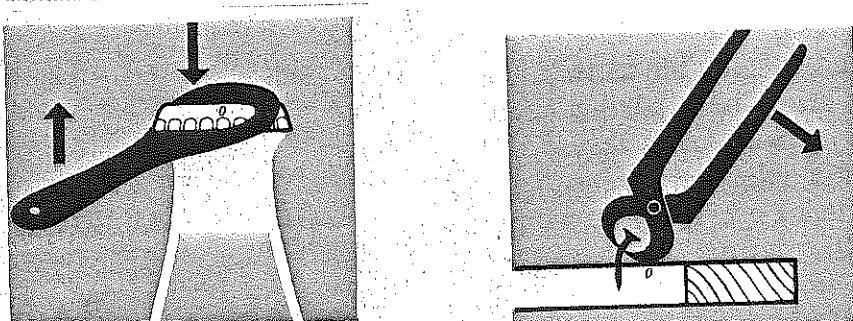
Páka je nejstarší jednoduchý stroj, který používali již staří Egypťané při stavbě pyramid ke zvedání těžkých stavebních kamenů. Páka je pevná dřevěná nebo kovová tyč v jednom bodě (ose) podepřená.

Podpěra (osa) dělí páku na dvě části, kterým říkáme ramena. Ramena mohou být stejně dlouhá (dvoumiskové váhy, prkenná houpačka) nebo různě dlouhá (páka u pumpy).

4. Páka je například důležitou součástí bagrů. Na konci pohyblivého ramene (páky) jsou ocelové čelisti, kterými se nabírá nísek nebo zemina a nakládá na auta.

5. Také některé jednoduché nástroje jsou upravené páky: kladivo, kleště, nůžky, otvírač lahví, řezačka na papír, louskáček na ořechy.

Použití páky dvojím způsobem

Užití páky

4. KDE VŠUDE SE PÁKA POUŽÍVÁ?

5. K ČEMU SE PÁKA POUŽÍVÁ?

